

Omgevingswet uitgesteld

WAT BETEKENT DIT
VOOR JOU?

De startdatum van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2022 vanwege de achterstand in de ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet, maar ook vanwege de coronacrisis. Dit geeft de bedrijven in de cumelasector extra tijd om nog eens naar de eigen situatie te kijken. Wij noemen alvast een paar aandachtspunten, maar leggen ook uit waarom deze wet nodig is.

Het huidige omgevingsrecht bestaat uit tientallen wetten en honderden regelingen voor bouwen, ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Allemaal hebben ze hun eigen uitgangspunten, werkwijzen en eisen. Hierdoor is het toetsingskader, met name voor grote projecten, te ingewikkeld geworden. Ook worden de onderlinge onderdelen voor een project niet in dezelfde procedure beoordeeld. Dit kan leiden tot situaties waarin niet alle vergunningen kunnen worden verleend of dat verleende vergunningen niet met elkaar overeenkomen.

Om deze situaties te voorkomen, heeft het kabinet de Omgevingswet opgesteld. Het doel van deze wet is samengevat in onderstaande drie punten:

1. Het beter afstemmen van verschillende plannen voor ruimtelijke ordening, bouwen, milieu en natuur, waarbij:
 - a. duurzame projecten (zoals windmolenparken) worden gestimuleerd;
 - b. gemeenten, provincies en waterschappen meer ruimte wordt gegeven. Zo kunnen zij hun omgevingsbeleid afstemmen op hun eigen behoeften en doelstellingen.
2. Meer algemene regels in plaats van gedetailleerde vergunningen. Hierbij staat het doel voorop en niet het middel om er te komen. De houding van het bevoegd gezag bij het beoordelen van plannen is 'ja mits' in plaats van 'nee tenzij'.
3. De gebruikers staan centraal. Er is meer ruimte om te ondernemen, procedures worden over het algemeen korter en er wordt meer ruimte gegeven om ontwikkelingen en innovaties mogelijk te maken.

Door de Omgevingswet worden diverse wetten en daarbij horende besluiten en regelingen gebundeld. Onder andere de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) en de Waterwet worden opgenomen in de Omgevingswet.

AANDACHTSPUNTEN

Over het algemeen wijken de meeste eisen onder de Omgevingswet niet veel af van de huidige situatie. Als voorbeeld wordt het afleveren van diesel aan voertuigen vanuit het Activiteitenbesluit letterlijk opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving. Toch is er een aantal wijzigingen die van belang kunnen zijn. We zetten ze voor je op een rij.

Overgangperiode

Bij het in werking treden van de Omgevingswet worden de huidige bestemmingsplannen en verleende vergunningen aangemerkt als een omgevingsplan. Daarnaast worden landelijke regels aan het omgevingsplan toegevoegd. De gemeente heeft de mogelijkheid om een eigen invulling te geven aan deze regels. Deze periode duurt tot acht jaar na het invoeren van de Omgevingswet. Totdat de gemeente een nieuw omgevingsplan opstelt, gelden deze regels.

Omgevingsplan

De gemeente stelt één omgevingsplan op voor haar gehele grondgebied. Hierbij moet worden voldaan aan de omgevingsvisies van provincie en het rijk. Een gemeente kan diverse keuzes maken om het gebied

in te delen of juist de indeling overlaten aan initiatiefnemers. Het is van belang dat de ontwikkelingen bij de gemeente worden gemonitord. Enerzijds om de huidige activiteiten van cumelabedrijven te bewaken en anderzijds te zorgen dat eventuele ontwikkelingsmogelijkheden niet worden beperkt.

Gemeenten moeten zelf een afweging maken met de regels die in het omgevingsplan worden opgenomen. Deze flexibiliteit kan leiden tot grote verschillen per gemeente, onduidelijkheid in de toegestane ruimte of activiteiten.

Procedures

Het aantal en soort procedures verandert niet. Wel kunnen straks meerdere projecten en aanvragen volgens de reguliere procedure (acht weken proceduuretijd) worden afgehandeld. Dit geldt met name voor ruimtelijke procedures. Voor de meeste milieuvergunningen blijft de uitgebreide procedure (26 weken proceduuretijd) van toepassing. Wel treedt er waarschijnlijk vertraging op in de beginperiode van de Omgevingswet. Gemeenten moeten vertrouwd raken met het nieuwe systeem en de procedures.

Activiteiten

Het begrip 'inrichting' uit de Wet milieubeheer verdwijnt. Regels worden onder de Omgevingswet bepaald op basis van een 'milieubelastende activiteit'. Binnen een bedrijf kunnen meerdere milieubelastende activiteiten worden uitgevoerd. Per activiteit kan een vergunningplicht van toepassing zijn. Deze heeft dan uitsluitend betrekking op die activiteit. Voor de overige activiteiten gelden algemene regels. Daarnaast kunnen gemeenten in het omgevingsplan nadere eisen opnemen, waardoor een vergunning is vereist voor bepaalde activiteiten. Dit is met name gericht op lokale aspecten.

Afwijkingsmogelijkheden

Het is mogelijk om onder de Omgevingswet af te wijken van de gestelde algemene eisen en de eisen uit het Omgevingsplan. Dit zijn de mogelijkheden:

- **Maatwerkvoorschriften.** Met maatwerkvoorschriften bestaat de mogelijkheid om in een individueel geval een algemene regel nader in te vullen en kan van een vastgestelde regel worden afgeweken.
- **Maatwerkregels.** Met maatwerkregels bestaat de mogelijkheid om in een omgevingsplan, waterschapsverordening of omgevingsverordening een algemene regel nader in te vullen en kan van een vastgestelde regel worden afgeweken. Dit kan zowel voor een specifieke locatie als voor een heel gebied.
- **Gelijkwaardigheidsbeginsel:** een ondernemer kan een andere maatregel toepassen dan de regels aangegeven als het resultaat daarvan gelijkwaardig is aan de voorgeschreven maatregel. De ondernemer moet aantonen dat zijn alternatieve maatregel een 'gelijkwaardig beschermingsniveau' biedt. In de meeste gevallen moet het bevoegd gezag vooraf instemmen met zo'n gelijkwaardige maatregel.

Participatieplicht

Bij elk besluit onder de Omgevingswet moet invulling worden gegeven aan participatie. Dit betekent dat partijen die als belanghebbenden kunnen worden aangemerkt actief moeten (kunnen) deelnemen aan het tot stand komen van het besluit. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een aanvraag voor een wijziging van een bedrijf wordt ingediend, de omgeving wordt geïnformeerd. Eventuele opmerkingen kunnen vooraf worden besproken of zelfs in de aanvraag worden opgenomen. Het doel is om meer draagkracht te realiseren en de kans op zienswijzen en beroepstrajecten te verminderen.

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet wordt een online-hulpmiddel om informatie van een bepaalde locatie in te zien. Hier kan op basis van diverse kaartlagen worden bekeken welke mogelijkheden een locatie heeft en welke vergunningplichten een bepaalde ontwikkeling met zich meebrengt. Via het Digitaal Stelsel Omgevingswet kan de aanvraag of melding worden ingediend.

Mogelijkheden voor nu

De Omgevingswet treedt nu in werking op 1 januari 2022. In de tussenliggende tijd kunnen gemeenten beginnen met het opstellen van een Omgevingsplan. Voor cumelaleden een periode om nog eens goed naar haar eigen activiteiten en locatie te kijken.

Het is verstandig nu al de volgende acties te ondernemen om eventuele gevolgen tijdig te achterhalen. Dit kan toekomstige problemen voorkomen.

- Ga na of de eigen gemeente al is gestart met het opstellen van het omgevingsplan. Indien mogelijk kan worden nagevraagd wat de gevolgen zijn voor bedrijven in het buitengebied met betrekking tot de plaatsing in het buitengebied, (ver)bouwmogelijkheden, buitenopslag, stalling, geluid- en geuremissie et cetera.
- Ben je voornemens om uit te breiden of wijzigingen door te voeren? Het kan van belang zijn om de aanvraag nog voor het in werking treden van de Omgevingswet in te dienen. Deze aanvraag moet volgens het nu geldende recht worden afgehandeld.
- Toets alvast welke onderdelen voor de bedrijfsplannen van belang zijn (regels voor locaties, milieu, bouwen, natuur, cultureel erfgoed en bomen).
- Neem contact op met de omgeving bij ontwikkelingen van het eigen bedrijf. Hiermee wordt alvast invulling gegeven aan de participatieplicht.

WAT DOET CUMELA?

Vanuit Cumela Advies volgen wij de ontwikkelingen rond de Omgevingswet op de voet. Via het vakblad Grondig en de website houden we je vervolgens op de hoogte van wat er speelt en wat de gevolgen zijn. Ook zullen we periodiek een onderdeel van de Omgevingswet toelichten in een blog. Heb je vragen, stel ze dan gerust aan ons.

'OVER HET ALGEMEEN WIJKEN DE MEESTE EISEN ONDER DE OMGEVINGSWET NIET VEEL AF VAN DE HUIDIGE SITUATIE'

Tekst: Tom Luttkhold, juridisch adviseur omgevingsrecht
Foto's: Cumela Communicatie

